

دادگاه‌های خانواده در ژاپن

دادگاه خانواده در ژاپن دادگاه خاصی است که به کلیه اختلافات مدنی ناشی از امور زناشویی و دعاوی خانوادگی و بزهکاری جوانان رسیدگی مینماید. ایجاد حسن تفاهم برای رفع اختلافات بین افراد خانواده و نظارت در آموزش و پرورش صحیح جوانان از وظایف اصلی دادگاه خانواده است با توجه به احتیاجات جامعه کنونی که دائماً در حال تحول و تغییر است دادگاه خانواده بایستی عدالت اجتماعی را منطبق با اوضاع و دگرگونی‌های اجتماعی برقرار نموده و با توجه به افکار عمومی و با استفاده از علوم جامعه‌شناسی، رفتار انسانی و روابط شخصی را تعیین نماید و با استفاده از روش مددکاری اجتماعی، پس از شناسایی علت ناراحتی و بروز اختلافات، دستور تربیت و یا درمان معقول را صادر نماید.

صلاحیت دادگاه خانواده برای رسیدگی به دعاوی و اختلافات ناشی از امور خانوادگی و همچنین اتخاذ تصمیمات لازم برای حمایت و هدایت و تربیت جوانان کاملاً متفاوت با سایر دادگاه‌های قضائی است. دادگاه خانواده در رسیدگی به دعاوی مطرحه، انعطاف داشته با در نظر گرفتن اوضاع و احوال قضیه، رویه و تصمیمات متخذه را با توجه بشخصیت کسانی که بدادگاه احضار شده‌اند منطبق میسازد. جلسات دادگاه خانواده کاملاً سری تشکیل میشود و جز در موارد استثنائی، اجازه انتشار جریان مذاکرات دادگاه داده نمیشود.

دادگاه خانواده حقوق قانونی افرادی را که بدادگاه احضار شده‌اند مشخص و تضمین نموده و با مراقبت و حمایت و تربیت جوانان، برای بهبود وضع آنان و خانواده‌شان نقش مهمی را ایفاء میکند.

حدود صلاحیت دادگاه خانواده طبق دو قانون بشرح زیر تعیین شده است:

۱- قانون مربوط به جوانان که مقرر میدارد: هدف از تدوین قانون خاص جوانان، حمایت و هدایت جوانان و تأمین آموزش و پرورش صحیح و اصلاح‌کردار و رفتار آنان و مراقبت محیطی است که جوانان بزهکار را احاطه کرده است.

۲- قانون امور خانوادگی: مفاد این قانون مبنی بر حفظ صلح در محیط خانوادگی و برقراری همکاری و روابط حسنه بین والدین و تعاونی که متکی بر احترام فردی

بوده و اجرای اصل مساوات بین زن و مرد است.

تاریخچه دادگاه خانواده در ژاپن بطور اختصار

اول - در مورد مسائل مربوط به جوانان بزهکار: در سال ۱۸۷۰ در اکثر شهرهای بزرگ ژاپن دارالتأدیبهائی بنام مؤسسات انضباطی «CHŌJI-JŌ» برای تفکیک بزهکاران جوان از تبهکاران بزرگسال تأسیس گردید. در اواخر قرن نوزده، طرز اجرای روشهای تربیتی در مؤسسات انضباطی با مقایسه با روشهای مدرنی که در اروپا و آمریکا برای تربیت و هدایت جوانان اجرا میشد شدیداً مورد انتقاد قرار گرفت در سال ۱۹۰۰ قانون جوانان بزهکار و درحالت خطرناک با اقتباس از قوانین کشورهای اروپائی تصویب و به مورد اجرا گذارده شد طبق قانون مذکور جوانان از ۸ سال تمام تا ۱۶ سال تمام که مرتکب جرمی شده و یا بعلت نداشتن سرپرست قانونی و یا عدم استطاعت مالی پدر و مادر ترك شده بودند بایستی در مؤسسات تربیتی «KANKA-IN» برای حمایت و تربیت نگهداری میشدند. ضمن اجرای قانون مذکور نواقص و نارسائیهای آن معلوم گردید و با ازدیاد تعداد جوانان بزهکار افکار عمومی خواهان اتخاذ تصمیمات مؤثری برای پیشگیری از ارتکاب بزه و تکرار جرم و تأسیس دادگاه خاص اطفال بزهکار شد. پس از ۱۰ سال مطالعه و بررسی در سال ۱۹۲۳ قانون اطفال بزهکار با توجه به عقاید جامعه شناسان به تصویب رسید. طبق قانون مذکور اداره ای بنام اداره تحقیق و پژوهش در وزارت دادگستری تأسیس شد این اداره بنا به تقاضای بازپرس و یاقاضی اطفال، راجع به وضع محیط خانوادگی و محیط اجتماعی و پیشینه جوانان بزهکار کمتر از ۱۸ سال تحقیق و پژوهش مینمود و جوانانی را که روش تربیت با مراقبت در مورد آنان اجرا میشد تحت مراقبت و حمایت و هدایت قرار داده برای زندگی عادی اجتماعی آماده میکرد. در سال ۱۹۴۷ با اجرای قانون اساسی جدید ژاپن که یکی از اصول آن تفکیک قوای سه گانه بود مراقبت و هدایت جوانان بزهکار به دادگاههای قضائی محول گردید

دوم - در مورد مسائل مربوط بامور خانوادگی: در سال ۱۹۱۹ کمیسیون تحقیق و پژوهش وزارت دادگستری پس از مطالعات دقیق و عمیق راجع به وضع افراد خانواده های ژاپنی و قوانین مربوط، پیشنهاد کرد که با توجه به عدم صلاحیت دادگاههای عادی برای رسیدگی بامور دعاوی خانواده، بایستی دادگاههای خاصی برای رسیدگی به کلیه اختلافات و دعاوی خانوادگی تشکیل شود. چون با ازدیاد تعداد دعاوی و اختلافات ناشی از امور زناشویی و خانوادگی رفع اختلافات و حل مشکلات خانواده ها در دادگاههای عادی امکان پذیر نبود در سال ۱۹۳۹ قانون سازش امور خانوادگی «CHŌTEI» برای حل مشکلات و رفع اختلافات خانوادگی به تصویب رسید.

بعد از جنگ جهانی دوم در اجرای اصل مساوات بین زن و مرد که در قانون

اماسی ۱۹۴۷ پیش‌بینی شده بود باب چهارم و پنجم قانون مدنی ژاپن مربوط بامور خانوادگی و ارث مورد تجدیدنظر قرار گرفت قانون تصمیمات امور خانوادگی به تصویب رسید. طبق قانون مذکور کلیه اختلافات خانوادگی بایستی با حکمیت (داوری) و سازش حل و فصل شود و مسائل مربوط به جوانان بزهکار و در حالت خطرناک و اطفال بی‌سرپرست و دعاوی خانوادگی در دادگاه خانواده مورد رسیدگی قرارگیرد و برای پیشگیری از بزهکاری جوانان، اطفال از دوران کودکی و طفولیت تحت حمایت قرارگیرند.

پس از اصلاح قانون مربوط به جوانان و قانون تصمیمات در امور خانوادگی دادگاه خانواده از اول ژانویه ۱۹۴۹ شروع بکار کرد.

تشکیلات دادگاه خانواده

دادگاه خانواده که یکی از سیستم‌های خاص قضائی ژاپن است جزو دادگاه‌های شهرتان اما هم‌ردیف دادگاه فدرال است.

در استان هوکایدو HOKKAIDO چهار دادگاه خانواده و در سایر استانها يك دادگاه خانواده و جمعاً ۴۹ دادگاه خانواده در ژاپن تأسیس شده است که ۲۴۰ اداره وابسته به دادگاه‌های خانواده و ۹۱ اداره متفرقه دیگر با این دادگاه‌ها همکاری دارند تشکیلات دادگاه‌های خانواده بشرح زیر است:

۱- **دادرسان:** دادرسان دادگاه‌های خانواده از بین قضاتی که به امور خانوادگی و مخصوصاً جوانان علاقه‌مند هستند و صبور و با حوصله بوده و حداقل سابقه ۱۰ سال قضاوت و یا وکالت دارند انتخاب میشوند. از بین قضات جوان دستیاران رئیس دادگاه انتخاب میگردند.

سایر شرایط انتخاب دادرسان دادگاه خانواده مانند شرایط انتخاب قضات دادگاه فدرال و دیوان عالی کشور است که به پیشنهاد رئیس دیوان عالی کشور و موافقت وزیر دادگستری بمدت ۱۰ سال انتخاب میشوند.

۲- **مراقبین روش آزادی با مراقبت:** بطور کلی سه الی ۴ نفر مراقب با دادرس دادگاه خانواده همکاری دارند و وظایف اصلی آنان، تحقیق و پژوهش اجتماعی قبل از دادرسی و مراقبت جوانان در اجرای روش آزادی با مراقبت و ایفای وظایف مددکاران اجتماعی در قبال افراد خانواده و جوانان میباشند. مراقبین از بین لیسانس‌های علوم اجتماعی و روانشناسی و علوم تربیتی با کنگور خاصی در دیوان عالی کشور انتخاب میشوند و پس از گذراندن دوره کارآموزی در مؤسسه تحقیق و پژوهش اجتماعی، بخدمت گمارده میشوند و آموزش ضمن خدمت در مؤسسه مذکور اجباری است.

۳- منشی دادگاه خانواده: منشی دادگاه مسئول درج و ثبت و نگهداری مدارک و اسناد و پرونده‌ها میباشد.

۴- پزشک و روانپزشک دادگاه خانواده: در هر دادگاه خانواده یک پزشک یا روانپزشک متخصص تمام وقت یا نیمه وقت با دادرسی دادگاه همکاری دارد و چند نفر پرستار نیز در هر دادگاه بخدمت اشتغال دارند.

۵- مشاورین دادگاه خانواده (داوران): باینکه داوران کارمندان رسمی دولت نیستند اما یکی از عناصر ضروری دادگاه خانواده بشمار میروند. داوران هر سال از بین افرادی که حسن شهرت و صلاحیت وجدانی و اخلاقی دارند انتخاب و در جلسات دادگاه‌ها برای حل اختلافات و برقراری سازش مسائل خانوادگی شرکت میکنند.

۶- اداره خانواده وابسته بدبیرخانه دیوان عالی کشور: در سیستم قضائی ژاپن عالیترین مرجع قضائی از جمله برای دادگاه خانواده، دیوان عالی کشور است. دیوان عالی کشور ژاپن میتواند کارمندان دادگستری را بهجز قضات عزل نماید در امور مالی و اداری دادگاه‌ها نظارت دارد اجرای وظایف مذکور به دبیرخانه دیوان عالی کشور که دارای ادارات متعددی است تفویض شده است که یکی از این ادارات، اداره خانواده است که مسئول تشکیلات و امور مالی و اداری دادگاه‌های خانواده میباشد.

صلاحیت دادگاه خانواده

دادگاه خانواده در ژاپن صلاحیت رسیدگی در موارد زیر را دارد:

- رسیدگی به مسائل جوانان بزهکار و در حالت خطرناک و دادرسی بزهکاران بزرگسال که در ارتکاب جرائم با جوانان شرکت یا معاونت کرده‌اند.
- رسیدگی به جرائم بزرگسالان که بر علیه جوانان جرمی را مرتکب شده‌اند.
- رسیدگی به اختلافات و دعاوی ناشی از امور خانوادگی.

۱- رسیدگی به مسائل جوانان بزهکار و در حالت خطرناک - دادرسی جوانان بزهکار تا ۲۰ سال و بزرگسالانی که در ارتکاب جرائم با جوانان شرکت و یا معاونت دارند در صلاحیت دادگاه خانواده است باید توجه داشت که در ژاپن بزهکار نه تنها به جوانانی اطلاق میشود که مرتکب جرمی شده‌اند و در قانون برای آن جرم مجازاتهایی پیش‌بینی شده است بلکه به جوانانی نیز اطلاق میشود که در مظان ارتکاب جرم در آینده قرار داشته و حالت خطرناک دارند.

تحقیق و پژوهش اجتماعی قبل از دادرسی در مورد جوانانی که مرتکب جنایت و جنحه مهم شده‌اند اجباری است. هرگاه در حین ارتکاب جرم، جوانی بیش از ۱۶ سال

داشته باشد و در ضمن تحقیق و پژوهش اجتماعی، دادرسی دادگاه خانواده با توجه به نوع و کیفیت ارتکاب جرم معتقد باشد که جوان بایستی مانند يك تبه‌کار بزرگسال محاکمه شود در این صورت میتواند پرونده را جهت بازجوئی به بازپرس ارجاع نماید. در موارد زیر دادگاه خانواده صلاحیت رسیدگی و اتخاذ تصمیم در مورد جوانان را دارد:

الف: جوانانی که از سرپرستان قانونی خود اطاعت نداشته و فرار میکنند.

ب: بدون دلیل قانع‌کننده محل سکونت دائمی خود را ترك میکنند:

ج: با افرادی که در مظان ارتکاب جرم قرار دارند و یا به‌فساد اخلاق معروفند معاشرت نموده و یا به‌امکان فساد رفت‌وآمد میکنند.

د: از طرز رفتار و اخلاق جوان ظن ارتکاب جرم در آینده باشد. اطفال تا ۱۴ سال که مرتکب جرم میشوند و یا حالت خطرناک دارند طبق قانون حسن تربیت بایستی به‌مرکز حمایت اطفال اعزام شوند. هرگاه مرکز مذکور تشخیص دهد که دادگاه خانواده بایستی به‌پرونده طفل رسیدگی نماید و یا روش تربیتی در يك مؤسسه بسته در مورد طفل اجرا شود پرونده مربوط را به‌دادگاه‌خانواده ارسال‌میکند. در موارد استثنائی دادگاه خانواده صلاحیت رسیدگی به پرونده اشخاص زیر را دارد:

— افرادی که بطور موقت آزاد میشوند و رئیس اداره آزادی با مراقبت، مراقبت فرد آزاد شده را ضروری تشخیص نمیدهد و ظن ارتکاب جرم نیست.
— افرادی که پس از محکومیت با قول شرف آزاد میشوند اما شرایط تعیین‌شده را رعایت نمیکنند و ظن تکرار جرم هست و کمیسیون محلی هدایت زندانیان آزاد شده، اظهار نظر کرده باشد که افراد مذکور بایستی در مؤسسات تربیتی و یا اصلاحی نگهداری شوند

— رسیدگی به پرونده افرادی که در مؤسسات تربیتی و یا اصلاحی نگهداری میشوند و بایستی بمدت نگهداری آنان در مؤسسات مذکور افزوده گردد.

۲- صلاحیت رسیدگی به جرائم بزرگسالان - دادرسی بزرگسالانی که بر علیه جوانان جرائمی را مرتکب شده‌اند در صلاحیت دادگاه خانواده است.

نوع جرائم بر علیه جوانان در قانون حمایت اطفال و قانون کار و قوانین و مقررات آموزش و پرورش پیش‌بینی شده است. تشویق به عیاش و شهوترانی و بد رفتاری و قصور در آموزش و پرورش اطفال و وادار نمودن آنان بکار در ساعات غیر رسمی از جمله جرائم بر علیه جوانان میباشد. تفویض صلاحیت رسیدگی در موارد مذکور بمنظور حمایت جوانان و اجرای اصول حقوق بشر است. نصب قیم که یکی از موارد مندرج در قانون مدنی است در صلاحیت دادگاه خانواده میباشد. اما رسیدگی به جرم ترك خانواده و انفاق و سهل‌انگاری در انجام تکالیف قسمت و اهدات که جرم عمومی است در صلاحیت دادگاه‌های کیفری میباشد.

۳- صلاحیت رسیدگی به اختلافات و دعاوی ناشی از امور خانوادگی: رسیدگی به دعاوی و اختلافات ناشی از امور خانوادگی در صلاحیت دادگاه خانواده است در قوانین ژاپن مسائل فوق‌الذکر به سه نوع تقسیم شده است:

الف: مسائلی که با توجه به موضوعاتشان بایستی از طریق دادگاه حل و فصل شوند مانند تصحیح شناسنامه - اعلام غیبت - مفقودالاثر بودن و غیره.
ب: مسائلی که با توافق طرفین بایستی حل و فصل شوند مانند طلاق - مسائل مربوط به فرزندخوانده.

ج: مسائلی که خواه با توافق طرفین خواه پس از رسیدگی در دادگاه حل و فصل میشوند مانند تقسیم اموال در موقع طلاق - تقسیم ارث.

قانون برای تصمیمات مربوط به امور خانوادگی چنین مقرر میدارد: مسائل مربوط به امور خانوادگی حتی‌المقدور بایستی با جلب توافق طرفین و سازش حل و فصل شود در غیر اینصورت دادگاه خانواده رأساً تصمیمات لازم را اتخاذ و حکم صادر مینماید

هر گاه زن و شوهر برای طلاق توافق داشته باشند میتوانند با مراجعه به دادگاه فدرال تقاضای صدور گواهی عدم امکان سازش را بنمایند اما درخواست مذکور حتماً بایستی از طریق دادگاه خانواده انجام گیرد در صورتیکه سازش امکان پذیر نباشد دادگاه خانواده صلاحیت رسیدگی و صدور حکم را خواهد داشت.

آئین دادرسی در دادگاه خانواده

دادگاه خانواده به محض دریافت اطلاعیه و یا اعلام و گزارش و یا تقاضای افراد زیر فوراً اقدام به تحقیق و رسیدگی مینماید:

- تمام افرادی که موظف و مکلف به حمایت جوانان هستند و مریبان و افراد دینفع در امور جوانان میباشند

- مددکاران اجتماعی دادگاه خانواده که از وقوع جرمی مطلع شده‌اند.

- استاندار و رئیس مرکز حمایت اطفال

- افراد پلیس

- دادستان

دادستان پس از اطلاع از وقوع جرم. پرونده را جهت رسیدگی به دادگاه خانواده ارجاع مینماید.

پلیس مرتکبین جرائم جنحه ۱ کم اهمیت و ولگردان را مستقیماً به دادگاه خانواده اعزام میدارد اما پرونده رسیدگی به جنایات و جنحه‌های مهمی که جوانان مرتکب میشوند بایستی از طریق دادسرا به دادگاه خانواده ارسال شود. طبق آمارهای موجود از سال ۱۹۵۲ تا ۱۹۶۶ به تعداد جوانان بزهکار در ژاپن افزوده شده و از سال ۱۹۶۶ تعداد جوانان بزهکار در ژاپن تقلیل یافته فقط جرائم رانندگی ۲۴٪ افزایش داشته است.

دادرسی دادگاه خانواده به محض دریافت پرونده و یا ثبت شکایتی در دفتر دادگاه مذکور به مددکار اجتماعی دستور تحقیق و پژوهش اجتماعی میدهد. مددکار اجتماعی راجع به وضع محیط خانوادگی و اجتماعی (محیط آموزشی - وضع مسکن - محیط کار - تفریح و غیره) و شخصیت جوان تحقیق و پژوهش نموده و در صورت ضرورت از دادگاه خانواده تقاضای مینماید که جوان برای معاینه پزشکی و آزمایشات روانپزشکی به مرکز ابسراسیون اعزام شود. پس از تکمیل پرونده شناسائی شخصیت جوان، مددکار اجتماعی بطور دقیق و صریح نظریه خود را به دادرسی دادگاه خانواده اعلام مینماید. قاضی دادگاه خانواده پس از بررسی گزارش مددکار اجتماعی، محل و تاریخ تشکیل جلسه دادرسی را به جوان و سرپرست قانونی او اعلام مینماید.

دادرسی بطور سری انجام میگردد. دادرسی با حضور منشی دادگاه و سرپرست قانونی طفل (پدر و مادر - یا قیم یا سرپرست قانونی) و مددکار اجتماعی و مشاور و کسانی که در دادرسی ذینفع هستند با اجازه دادرسی دادگاه تشکیل میشود. تصمیمات دادگاه خانواده بشرح زیر است:

- ارسال پرونده به استاندار یا رئیس مرکز حمایت اطفال جهت اتخاذ تصمیم مبنی بر نگهداری طفل در یکی از پرورشگاهها
- صدور قرار منع تعقیب
- تبرئه جوان از اتهامات وارده
- ارجاع پرونده به دادستان در صورتی که عمل ارتكابی جنایت یا جرمه مهم باشد
- دستور اجرای روش تربیت با مراقبت.
- در صورت اتخاذ تصمیم اخیر ممکن است روشهای زیر در مورد جوان اجرا شود:

الف - جوان تحت رژیم آزادی با مراقبت قرار گیرد در این صورت مراتب به اداره کل آزادی با مراقبت وابسته بوزارت دادگستری که در حوزه هر دادگاه خانواده تشکیل شده است اطلاع داده میشود مددکاران اجتماعی اداره مذکور جوان را تحت حمایت و هدایت قرار میدهند مراقبین از بین داوطلبین مددیاری که بطور افتخاری خدمت میکنند انتخاب میشوند.

ب - جوان را به مرکز تربیت با کار «Kyôgo-in» و یا مرکز حمایت اطفال «Yôgo-Shisetsé» اعزام میدارد. مراکز مذکور برای بهبود وضع جوانان و تربیت و اصلاح آنان در قانون پیش بینی شده است.

مرکز تربیت با کار دولتی است اما مراکز حمایت اطفال یا خصوصی است و یا شهرداریها اداره آنها را بر عهده دارند. در این مراکز غالباً اطفالی که از لحاظ تربیت در خطر هستند و یا ترك شده میباشد نگهداری میشوند

ج - اعزام به مؤسسات دهنمای حرفه‌ای. این مؤسسات دولتی است و برای

آموزش حرفه به جوانان تأسیس شده است جوانان در این مؤسسات بشرح زیر پذیرفته میشوند:

— در مدارس ابتدائی جوانان ۱۴ تا ۱۶ سال
 — در مؤسسات متوسطه (دوره راهنمایی) جوانان بیش از ۱۶ سال تمام که دارای حالت خطرناک هستند و ظن ارتکاب جرم هست.
 — در مدارس عالی جوانان بیش از ۱۶ سال که مرتکب جرم شده‌اند ولی حالت خطرناک ندارند

— در مؤسسات درمانی جوانانی که بیش از ۱۴ سال تمام دارند و از لحاظ جسمی بیمار و یا از نظر روانی عقب افتاده و یا بیمار هستند.
 هرگاه دادرس اتخاذ تصمیم را فوری و ضروری تشخیص ندهد و یا اتخاذتصمیم منوط به یک بررسی و تحقیق دقیق باشد جوان را تحت مراقبت مددکار اجتماعی یا مراقبین قرار میدهد در این صورت جوان بزندگی عادی خود ادامه میدهد و ملزم به رعایت شرایط تعیین میباشد و یا او را به شخص مورد اعتماد و یا مؤسسه مناسب میسپارد. روشی که قبل از اتخاذ تصمیم قطعی اجرا میگردد دوره آزمایش «Probation» نامیده میشود

دادرس دادگاه خانواده پس از مطالعه پرونده شناسائی شخصیت جوان (تحقیق و پژوهش مددکار اجتماعی — آزمایش پزشکی و روانپزشکی) و استماع شهود، تصمیمات لازم را اتخاذ مینماید. دادرس بطور مدلل اتخاذ تصمیم را در پرونده قید نموده و رونوشت رأی مذکور و پرونده شناسائی شخصیت جوان را به مؤسسه‌ای که بایستی روش را اجرا کند ارسال میدارد.

هرگاه جوان تحت رژیم آزادی با مراقبت (با قول شرف) قرار گیرد و یا بمؤسسه اصلاح و تربیت با کار اعزام شود رونوشت حکم به اداره اجرای آزادی با مراقبت یا بمؤسسه مربوط ارسال میشود.

پس از اتخاذ تصمیم، دادرس دادگاه خانواده طبق قانون و یا به درخواست ذینفع میتواند از محلی که جوان نگهداری میشود بازدید و دستورات لازم را برای بهبود وضع آینده وی صادر کند.

هرگاه جوان در ضمن اجرای روش در مؤسسه، به سن بلوغ (۲۰ سال) برسد و رئیس مؤسسه لزوم نگهداری جوان را تشخیص دهد تقاضای خود را بطور مدلل به دادگاه خانواده میفرستد. هرگاه جوان و یا دادستان به رأی دادگاه خانواده اعتراض داشته باشند میتوانند از رأی صادره پژوهش بخواهند. مرجع رسیدگی به پژوهش آراء دادگاه خانواده، دیوان عالی کشور ژاپن است در عمل تقاضای پژوهش به ندرت انجام میگردد.

در مورد رسیدگی به پرونده بزرگسالانی که بر علیه اطفال مرتکب جرم میشوند، ابتداء دادستان پرونده مربوط را به دادگاه خانواده ارجاع مینماید. تشریفات رسیدگی به پرونده بزهرکار بزرگسال تابع آئین دادرسی کف است. بزرگسالان

در دادگاه فدرال است. جلسه دادرسی علنی است دادرس دادگاه خانواده با لباس رسمی قضات ریاست دادگاه جنائی در محکمه حضور مییابد رسیدگی به رفع اختلافات دعاوی ناشی از امور خانوادگی دادخواست بطور کتبی یا شفاهی به دفتر دادگاه تسلیم و پرونده‌ای در این مورد تنظیم میگردد. جلسات دادرسی بطور سری تشکیل میشود و طرفین به دادگاه احضار میشوند. در جلسه دادرسی داوران نیز حضور دارند و در صورت لزوم قبل از تشکیل جلسه دادرسی، قاضی دادگاه خانواده دستور تحقیق و پژوهش اجتماعی را صادر میکند رأی دادگاه قابل پژوهش است مرجع رسیدگی به پژوهش دیوان عالی کشور است هرگاه طبق رأی دادگاه، طرفین ملزم به پرداخت وجهی باشند و یا بایستی مالی را تحویل دهند پس از صدور رأی باید فوراً اقدام به اجرای حکم بنمایند. در صورت سازش، دادگاه خانواده سعی میکند اختلافات را بکلی مرتفع نماید.

کمیسیون سازش از دادرس دادگاه و دو نفر داور که یکی از آنها الزاماً زن میباشد تشکیل میشود. اگر طرفین در کمیسیون سازش به توافق رسیدند مراتب در پرونده درج میشود هرگاه توافق مبنی بر طلاق باشد دادگاه خانواده جهت صدور حکم طلاق پرونده را به دادگاه فدرال ارسال میدارد اگر یکی از طرفین رضایت به طلاق ندهد رسیدگی به پرونده در صلاحیت دادگاه خانواده است در صورت صدور رأی طلاق دادگاه خانواده میزان خسارت و نفقه و چگونگی تقسیم اموال زن و شوهر و نگهداری بچه‌ها را تعیین میکند. بنا به درخواست طرفین دادگاه خانواده برای تأمین پرداخت وجوه تعیین شده و نفقه و غیره اطلاعات لازم را جمع‌آوری مینماید.

در صورت عدم پرداخت بدهی یا مبلغ تعیین شده، دادگاه لزوم پرداخت وجوه مذکور را طبق اخطاریه یادآور میشود هرگاه به اخطاریه دادگاه توجه نشود دادگاه رأساً دستور مقتضی صادر مینماید در صورت عدم اجرای حکم، دادگاه میتواند بدهکار را به پرداخت جریمه غیر کیفری محکوم نماید.

دادگاه خانواده نقش خدمات اجتماعی را بعهده دارد خانواده‌ها و افرادی که از اطفال خود رضایت ندارند قبل از طرح دعوی، از دادرس دادگاه تقاضای راهنمایی و هدایت را مینمایند مددکاران اجتماعی و منشی دادگاه خانواده نسبت به هدایت و راهنمایی و رفع مشکلات آنان اقدام مینمایند.